

İstifadəçilərin statistik məlumatlarla təmin olunması barədə onlayn sorğunun nəticələri

“2013-2017-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı” və Dövlət Statistika Komitəsinin iştirak etdiyi digər dövlət proqramlarında icrası 2014-cü ildə nəzərdə tutulan tədbirlər planının 6.3.6-cı bəndinə “İstifadəçilərin statistik məlumatlarla təmin olunması barədə sorğunun keçirilməsi”nə əsasən mütəmadi olaraq il ərzində onlayn sorğu keçirilir.

Sorğu özündə istifadəçilərin fəaliyyət sahəsini, onların maraq dairəsini, hansı statistik məlumatlara inamının olmasını, statistik fəaliyyətin keyfiyyət baxımından qiymətləndirməyə, ümumilikdə Dövlətstatkomun fəaliyyətinin dəyərləndirilməsinə imkan verən 29 sualdan ibarət olmuşdur.

30.11.2014 tarixinə sorğuda 1930 nəfər iştirak etmişdir. Onlar əsasən dövlət idarəçiliyini, özəl müəssisələri təmsil edənlər, KİV nümayəndələri və fərdi şəxslər olmuşdur. Sorğunun nəticələrindən görmək olar ki, statistik fəaliyyətin bütün sahələri istifadəçilər üçün böyük maraq kəsb edir. Xüsusilə, maraq göstərilən sahələr içərisində ən çox əmək bazarı, əhali və gender statistikasına, milli hesablar, təhsil, elm və mədəniyyət, maliyyə və bank, sənaye və energetika, kənd statistikasına, tikinti, ticarət sahələri üstünlük təşkil edir.

Statistik məlumatların əldə edilməsi mənbəyi kimi Dövlətstatkomun internet sahifəsinin olması böyük əksəriyyət tərəfindən qeyd edilmişdir. Bundan sonra əsas vacib məlumat mənbəyi kimi Dövlətstatkomun nəşrləri, KİV məlumatları, fərdi şəkildə sorğu göndərilməsi göstərilmişdir.

Sorğunun “Dövlətstatkoma və yaydığı statistik məlumatlara etibar edirsiniz?” adlı sualına iştirakçıların 77.0 faizi “bəli”, 15.5 faizi “qismən”, 3.3 faizi “xeyr” cavabını bildirmiş, 4.2 faizi isə “münasibət” bildirməmişdir.

Cədvəl 1

Real vəziyyətə uyğunluğu baxımından Dövlətstatkom tərəfindən verilən aşağıdakı göstəricilərə inam səviyyəsi (faizlə)

	İnanıram	Qismən inanıram	İnanmıram	Bilmirəm
Əhalinin sayı	76.2	12.6	6.0	5.2
Əhalinin gəlirləri	59.6	20.9	10.9	8.6
Yoxsulluq səviyyəsi	54.7	21.3	12.7	11.3
İşsizlik səviyyəsi	55.3	21.1	13.1	10.5
Ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artım tempi	64.0	15.1	8.4	12.5
Sənaye istehsalı	58.4	17.4	10.4	13.8
İnflyasiyanın tempi	52.2	19.7	12.5	15.6
Orta aylıq əmək haqqı	62.4	16.1	11.0	10.5

Cədvəldən görmək olar ki, sorğu iştirakçıları göstəricilərdən ən çox əhalinin sayı ilə bağlı məlumatlara inanır. Belə ki, rəy bildirənlərin 76.2 faizi bu göstəriciyə

inandığını bildirmiş, 6.0 faizinin rəyi isə mənfi olmuşdur. İnam baxımdan ən aşağı nəticə inflyasiya səviyyəsi ilə bağlıdır. Öz rəyini bildirənlərin 52.2 faizi inandığını bildirmiş, 16.1 faizi qismən inandığını, 12.5 faizi isə inanmadığını bildirmişdir.

Cədvəl 2

Göstərilən müddəalara münasibət (faizlə)

	Bəli	Qismən	Xeyr	Bilmirəm
Dövlətstatkom yaxşı (keyfiyyətli) statistik informasiya təqdim edir	80.0	12.6	3.2	4.2
Dövlətstatkomun statistik informasiyası daha vacib ictimai hadisələri əks etdirir	60.0	18.4	10.0	11.6
Dövlətstatkom qərəzsiz məlumatları təqdim edir	57.2	17.9	11.2	13.7
Dövlətstatkom öz informasiya materiallarını və xidmətlərini istifadəçilərə mütəmadi olaraq təqdim edir	57.0	17.0	11.0	15.0

Sorğunun mühüm suallarından biri Dövlətstatkomun veb-səhifəsi ilə bağlıdır və aşağıdakı nəticələr əldə edilmişdir.

Cədvəl 3

faizlə

	Bəli	Xeyr	Bilmirəm
Veb-saytın dizaynı maraqlıdır	75.2	10.7	14.1
Veb-saytın istifadəsi asandır	75.8	13.1	11.1
Axtardığım məlumata tez daxil oluram	64.1	19.3	16.6

Nəticələrdən görmək olar ki, ümumilikdə hər üç meyar üzrə Dövlətstatkomun veb-səhifəsi ilə bağlı rəylər müsbətdir. Sorğu iştirakçılarının yarıdan çoxu “bəli” cavabını qeyd etmişdir.

Sorğuda iştirak edənlərin 76.8 faizi Dövlətstatkomun yaydığı statistik məlumatları aktual, dolğun olduğunu hesab etmiş, 3.0 faizi bu fikirlə razılaşmamışdır.

İştirakçıların 61.2 faizi Dövlətstatkomun yayım təqvimindən xəbərdar olduğunu bildirmişdir. “Dövlətstatkom statistik məlumatları yayım təqvimində göstərilmiş tarixdə yayır?” adlı suala isə iştirakçıların 67.0 faiz müsbət cavab verib. “Statistik məlumatların dəqiqləşməsi (yenidən baxılması) haqqında informasiya kifayət edicidir?” adlı suala isə 70.0 faiz “bəli” cavabını qeyd edib. “İstifadə etdiyiniz statistik məlumatlarla əlaqəli informasiyanı asan əldə edirsiniz?” adlı suala isə sorğu iştirakçılarının 70.0 faizi müsbət və yalnız 4.0 faizi mənfi cavab vermişdir. “Statistik məlumatlarla əlaqəli informasiya kifayət qədər aydın və təfsilatlıdır” bəndində isə “bəli” cavab verənlərin payı 69.0 faiz olmuşdur.

İstifadəçilərə xidmət səviyyəsi ilə bağlı rəylər (faizlə)

	Bəli	Xeyr	Rəyim yoxdur
Dövlətstatkomdan məlumatlarla bağlı izahları və ya şərhləri telefon və ya e-poçt vasitəsilə əldə edə bilərsiniz?	68.0	8.5	23.5
Dövlətstatkom statistik məlumatları asan başa düşülən formada təqdim edir?	79.5	4.2	16.3

“Dövlətstatkomun statistik məlumatlarının keyfiyyətini beynəlxalq təşkilatların və digər mənbələrin məlumatları ilə müqayisədə necə qiymətləndirirsiniz?” adlı suala cavablar aşağıdakı kimi olmuşdur.

faizlə

Daha yaxşı	Eyni	Daha pis	Rəyim yoxdur
11.0	58.5	22.8	7.7

Sualın həll edilməsi tezliyi, heyətin nəzakətliliyi, informasiyanın əldə olunması üçün müvafiq əməkdaşlarının axtarılmasının asanlıığı kimi suallara respondentlərin 60 faizindən çoxu yaxşı və yüksək qiymətləndirmişdir.

“Ümumilikdə Dövlətstatkomun fəaliyyəti ilə razı olduğunuzu necə qiymətləndirirsiniz?” adlı suala isə cavablar aşağıdakı kimidir.

faizlə

Aşağı	Orta	Yaxşı	Yüksək	Rəyim yoxdur
1.5	11.7	41.8	38.4	6.4

Cavablardan görmək olar ki, öz rəyini bildirenlərin beşdə dördü Dövlətstatkomun fəaliyyətindən razı qaldıqlarını bildirmişlər. Sorğu nəticələrini yekunlaşdıraraq demək olar ki, statistik məlumatların istifadəçilərinin statistik məlumatlara və onların keyfiyyətinə, statistika orqanının fəaliyyətinə münasibəti müsbətdir.

Sorğunun sonunda istifadəçilərin bildirmək istədikləri təklif və tövsiyələr üçün “Dövlətstatkomun hansı statistik məlumatlarının yaxşılaşdırılmasını məsləhət görürdünüz?” adlı bənd də daxil edilmişdir. Alınan nəticələrdən görmək olar ki, daha çox internet səhifənin işi, hesabat formaları və bəzi statistik göstəricilərlə bağlı fikirlər bildirilmişdir. Əsasən internet səhifənin sürətinin artırılması, onun təkmilləşdirilməsi, statistik hesabatlarla bağlı işlərin daha da təkmilləşdirilməsi, işsizlik və yoxsulluq, əmək, təhsil, elm və mədəniyyət, kənd təsərrüfatı ilə bağlı göstəricilərin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq təcrübənin tətbiqi işinin sürətləndirilməsi və s. bu kimi təkliflər edilmişdir.

Onlayn rejimdə olan bu sorğu müntəzəm olaraq keçirilir və istifadəçilər üçün Dövlətstatkomun internet səhifəsində daim aktivdir. Bu tip sorğular Dövlətstatkomun fəaliyyətinin gələcəkdə təkmilləşdirilməli olan istiqamətlərini müəyyən etməyə imkan verir, rəsmi statistika fəaliyyətinin istifadəçilərin tələbatlarına daha dolğun cavab verməsinə, onların zəruri statistik məlumatlarla vaxtılı-vaxtında tam təmin olunması işinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə şərat yaradır.